

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมอนามัยของชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง บ้านหนองหอยเก่า ตำบลแม่แรม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ : พฤติกรรมการสุขภาพาลสิ่งแวดล้อม

ชื่อผู้เขียน นางสาว จันทรีศิริ วาหงษ์

สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ทันตแพทย์หญิง อัญชลี ดุษฎีพรหม	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนารักษ์ สุวรรณประพิศ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสุพรรณ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประคิน สุจฉายา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ราตรี โอภาส	กรรมการ
อาจารย์วิลาวัลย์ เสนารัตน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการสุขภาพาลสิ่งแวดล้อมของชาวไทยภูเขาเผ่าม้งที่บ้านหนองหอยเก่า ตำบลแม่แรม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ศึกษาโดยวิธีสัมภาษณ์ กลุ่มประชากรที่ใช้คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือสมาชิกในครัวเรือนที่อายุ 15 ปีขึ้นไป ที่สามารถตอบคำถามได้ครัวเรือนละ 1 คน จำนวน 47 ครัวเรือน ข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติแจกแจงเป็นร้อยละ

ผลการศึกษพบว่า

1. มีประชากร 435 คน เพศชาย 220 คน เพศหญิง 215 คน ส่วนใหญ่มีอาชีพ

เกษตรกรรม และนับถือศาสนาพุทธ

2. การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของชาวไทยภูเขาเผ่าม้งที่ศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ สภาพที่
พักอาศัยส่วนใหญ่ความคงทนของบ้านน้อยกว่า 5 ปี พื้นบ้านเป็นพื้นดิน แสงสว่างและการถ่ายเท
อากาศไม่เพียงพอ การเป็นอยู่ค่อนข้างแออัด การเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่ยังเป็นการเลี้ยงแบบปล่อยให้
หากินเอง เรื่องน้ำดื่มน้ำใช้แหล่งน้ำที่สำคัญคือประปาภูเขา การลำเลียงน้ำจากแหล่งน้ำส่วนใหญ่
ใช้ถังตกและกักเก็บน้ำไว้ในภาชนะ ไม่มีฝาปิด ส่วนใหญ่มีการปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่มโดยการต้ม ชาว
บ้านส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าน้ำที่ใช้ยู่มีความสะอาดไม่เพียงพอ ในด้านการกำจัดสิ่งขี้ถ่าย ส่วน
ใหญ่ไม่มีส้วม มักไปถ่ายอุจจาระกันในป่า และไม่มีการกำจัดอุจจาระ สภาพโดยทั่วไปของส้วมไม่
สะอาดเท่าที่ควร รวมทั้งมีแสงสว่างภายในส้วมไม่เพียงพอ การกำจัดขยะส่วนใหญ่กวาดกองไว้ในบ้าน
ก่อนแล้วจึงนำไปทิ้งในไร่ ทุกครัวเรือนมีความคิดเห็นว่าขยะก่อให้เกิดความรำคาญโดยทำให้เกิด
ความสกปรก แมลงและสัตว์นำโรค ที่รบกวนมากที่สุดคือหนู รองลงมาคือแมลงวันและยุง ส่วนใหญ่
กำจัดโดยการโยนเข้าแมลงและสัตว์นำโรค ในด้านการสุขาภิบาลอาหารส่วนใหญ่ล้างอาหารก่อน
นำมาประกอบอาหาร ล้างมือก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง มีการเก็บอาหารที่เหลือไว้ในภาชนะ
มีฝาปิด ยังมีการบริโภคอาหารดิบอยู่มาก และบริโภคมากกว่า 5 ครั้งต่อปี โดยที่ทราบว่า
การบริโภคอาหารดิบมีโทษต่อร่างกาย สถานที่ปรุงอาหารส่วนใหญ่ไม่ได้แยกออกจากตัวบ้าน ในด้าน
การป้องกันตนเอง จากพิษของยาปราบศัตรูพืช พบว่า การปฏิบัติตนในการป้องกันพิษของยาปราบ
ศัตรูพืชยังไม่ดีเท่าที่ควร ครัวเรือนที่ใช้ยาปราบศัตรูพืชส่วนใหญ่เคยแพ้ยาปราบศัตรูพืชและทุกครัว
เรือนมีความคิดเห็นว่าการป้องกันพิษของยาปราบศัตรูพืชเป็นสิ่งจำเป็น ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการ
ปรับปรุงการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่ต้องการให้ปรับปรุง เรื่องการสุขาภิบาลน้ำดื่มน้ำใช้
และการจัดหาน้ำสะอาด รองลงมาคือการสร้างส้วมและการกำจัดแมลงและสัตว์นำโรค

The results of this study showed that

1. Population of 435 consisted of males 220 and females 215. Most of them were farmers and were Buddhist.
2. Environmental sanitation was generally below standard. The houses were not built strong enough and placed on the plain ground. The housing atmosphere was dull with bad ventilation and the space was limited. Domestic animals fed themselves. Water for drinking and using ran from the hill through a pipeline system to the village. People used a bin to carry water to their houses and stored in earthen jars without covers. Water was usually boiled before drinking for purifying purpose. Using water was thought not clean enough. Most of the houses had no latrine. People prefer to go to evacuate at the forest and left feces there. Most of the latrines were not cleaned and light was not enough. The waste was collected and dumped in the field. They felt that the waste was dirty. The rats, fly and mosquito disturbed them a lot and usually killed with insecticide. About food sanitation, they were cleaned before cooking, hands were washed before eating and they kept their left over food in the pots with covers. They usually ate uncooked meals which more than five times a year. All of them knew that uncooked meal was not good for their health. Kitchen was in the house. The method to prevent themselves from toxic of pesticide was not suitable. Households who used pesticide have received its toxic. The villager wanted to improve their sanitation in the area of water supply, latrine, control rodent and insect respectively.